

Dr V. S. KRISHNA GOVT. DEGREE AND PG COLLEGE (A)
VISAKHAPATNAM
DEPARTMENT OF BOTANY

Activity: Vriksha Bandhan Date: 03-08-2024

The Faculty of Botany Department and biology students of Dr. V.S Krishna Govt. Degree College (A), Visakhapatnam participated in a Plant protection program called Vriksha Bandhan. In this every individual is adopting a plant and get it tied around the plant with a thread that I am protecting you.

महान वृक्षों की सुरक्षा करना हमारी जिम्मेदारी है

विशालापट्टनम : ग्रीन क्लाइमेट टीम एनजीओ के संस्थापक सचिव जेवी रत्नम ने कहा कि महान वृक्षों की सुरक्षा करना हमारी जिम्मेदारी है। वह शनिवार सुबह रेलवे स्टेशन के पास विशाल गृह में १८८७ में बहमने नागपुर रेलवे लाइन के निर्माण के दौरान श्रमिकों की छाया के लिए लगाए गए पेड़ों में से एक के लिए वृक्ष बंधन कार्यक्रम आयोजित करने के बाद बोल रहे थे। विशनोई ने कहा कि पेड़ों को काटकर ही उन्हें बचाना चाहिए। उन्होंने चिपको आन्दोलन की तरह पेड़ों को बचाने के आन्दोलन को भी आगे बढ़ाने का आग्रह किया। जैसे कि पिपलात्री में, यदि लड़की पैदा होती है, तो पौधों को बड़ा किया जाना चाहिए। इतना ही नहीं, चाहे वह बच्चा ही क्यों न हो, हर किसी को अपने जन्मदिन पर पौधे लगाने और पर्यावरण संरक्षण के लिए काम करने के लिए कहा जाता है। वनमाली माली, समता डिग्री कलेज के छात्र, विशेष कृष्णा डिग्री कलेज के हरिता कृष्णा इको क्लब के प्रतिनिधि और फहक्स संगठन के छात्रों ने इस कार्यक्रम में भाग लिया और इसे आनंददायक बताया सुरक्षित रहे। पहले विशनोई आंदोलन की शुरुआत राजस्थान में विशनोई समुदाय द्वारा लगभग २६० साल पहले यानी १८वीं शताब्दी की शुरुआत में की गई थी। जोधपुर महाराजा अमय सिंह के आदेश पर पेड़ों को कटने से बचाने के प्रयास में अमृता देवी नामक एक महिला के नेतृत्व में ८४ गांवों के लोगों ने अपनी जान दे दी। उनकी तीन बेटियां आसु, रतनी और भागू भी अपनी मां के साथ खड़ी रहीं। उन्होंने कहा कि पर्यावरण आंदोलनों के इतिहास में पहली बार पेड़ों को गले लगाने और उनकी रक्षा करने की रणनीति लागू की जाएगी। वीएस कृष्णा कलेज के वनस्पति विज्ञान के व्याख्याता, हरिता कृष्णा इको क्लब समन्वयक डह. एस फदमावती ने कहा कि १९७३ में जब चिपको आंदोलन के सिलसिले में उत्तराखंड के चमोली जिले के गोपेश्वर में ३०० पेड़ काटे गए थे, तो उन गांवों के लोगों ने इसका कड़ा विरोध किया था। . उल्लेख मिलता है कि सभी ने एक-एक पेड़ को गले लगा लिया और चेतवनी दी कि यदि तुम पेड़ काटना चाहते हो तो उनके साथ हमें मत

काटो। समता डिग्री कलेज के वनस्पति विज्ञान के व्याख्याता डह. राजा प्रवीणा ने कहा कि १४० साल पुराने महावृक्ष को राखी बांधकर उन्होंने ही कल की पीढ़ी को पर्यावरण के प्रति जागरूक किया है। उन्होंने देशभर के लोगों से जागरूक होने को कहा। उन्होंने कहा कि वे छात्रों के साथ इसी तरह के कार्यक्रम आयोजित कर रहे हैं। राइटर्स एकेडमी के संस्थापक नेता रामनमूर्ति ने कहा कि प्रत्येक छात्र को दस पौधे लगाने चाहिए। उन्होंने कहा कि उन्हें हर साल वृक्ष बंधन कार्यक्रम में शामिल होने में खुशी होती है। २०० छात्रों को लेना और उन्हें भागीदार बनाना जरूरी है, यह आने वाली पीढ़ियों के लिए उपयोगी है। वनमाली गार्डनिंग फ्रेंड्स की प्रतिनिधि मल्ला सरिता ने कहा कि राज्य के पिपलात्री गांव में हर बार लड़की के जन्म पर १११ पेड़ लगाए जाते हैं। राजस्थान, भारत। इसकी शुरुआत २००६ में श्याम सुंदर पालीवाल नामक व्यक्ति ने कन्या भ्रूण हत्या को रोकने के लिए की थी। उनका प्रयास सफल रहा। उन्होंने बताया कि अगर किसी बच्ची के

माता-पिता पौधे लगाते हैं, तो पंचायत बच्ची के लिए एक सावधि जमा खाता खोलेगी। इतना ही नहीं, माता-पिता को पौधे बड़े होने तक उगाने होंगे और एक शपथ पत्र पर हस्ताक्षर करना होगा। उन्होंने कहा कि वे अपनी बेटियों की शादी १८ साल से पहले नहीं करेंगे और उनके परिवार में कोई भी भ्रूण हत्या नहीं करेगा। उन्होंने कहा कि लड़कियों के लिए चलाए गए इस कार्यक्रम से आठ साल में २,८६,००० पेड़ उगे हैं। कार्यक्रम में वनमाली गार्डनर्स नेचर बेस्ड फार्मर्स एसोसिएशन के अध्यक्ष दत्ता सुब्रह्मण्य वर्मा और ग्रीन क्लाइमेट टीम एनजीओ के संस्थापक सचिव जेवी रत्नम ने बाद में वनमाली संगठन के प्रतिनिधियों अरुणा, रमादेवी, सुभारामा आदि को वीज से बनी राखियां बांधकर सम्मानित किया ., पोलक्स स्कूल के शिक्षक प्रसन्न कुमार, लिखिता, रजिया, वीएस कृष्णा कलेज की वनस्पति विज्ञान व्याख्याता डह. पुष्पलता, ग्रीन क्लाइमेट टीम के संस्थापक सचिव जेवी रत्नम, समन्वयक राजेश्वरी, कृष्णकुमारी और अन्य ने भाग लिया और बात की।

మహా వృక్షాలను కాపాడడం మన బాధ్యత

విశాఖపట్నం, రేవటి ఉదయం, ఆగస్టు 03 : మహా వృక్షాలను కాపాడడం మన బాధ్యత అని గ్రీన్ క్లెమేట్ టీం ఎన్ జి ఒ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి జెవి రత్నం కోరారు. శనివారం ఉదయం రైల్వేస్టేషన్ కు చేరువలో విశ్రాంత గృహం వద్ద 1887 లో బొంబాయి నాగపూర్ రైల్వే లైన్ నిర్మాణం సమయంలో కార్మికులకు నీడ కోసం నాటిన మొక్కల్లో ఒక దానికి వృక్షబంధన్ కార్యక్రమం నిర్వహించిన అనంతరం ఆయన మాట్లాడారు. బిష్టోయ్ తెగవలే చెట్లను కాపాడు కోవాలి అన్నారు . చిప్కా ఉద్యమం వలె వృక్షాలు కాపాడు కునే ఉద్యమం ముందుకు సాగాలని కోరారు. పిష్టాంత్రి లో వలె ఆడబిడ్డ పుడితే మొక్కలు నాటి పెంచాలి. అంతే కాదు మగబిడ్డ పుట్టినా, ప్రతి ఒక్కరూ తమ పుట్టిన రోజు సందర్భంగా మొక్కలు నాటి పెంచి పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం కృషి చేయాలని కోరారు. ఈ కార్యక్రమంలో వనమాలి గార్డెనర్స్, సమతా డిగ్రీ కళాశాల విద్యార్థులు, విఎస్ కృష్ణా డిగ్రీ కళాశాల హరిత కృష్ణ ఎకో క్లబ్ ప్రతినిధులు, ఫోలక్స్ సంస్థ విద్యార్థులు పాల్గొనడం ఆనందదాయకం అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో విద్యార్థులు , వనమాలి గార్డెనర్స్ ప్రకృతి ఆధారిత వ్యవసాయదారుల సంఘం అధ్యక్షులు దాట్ల సుబ్రహ్మణ్య వర్మకు, గ్రీన్ క్లెమేట్ టీం ఎన్ జి ఒ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి

బిష్టోయ్ తెగవలే చెట్లను కాపాడుకోవాలి

చిప్కా ఉద్యమం వలె ముందుకు సాగాలి

పిష్టాంత్రి లో వలె మొక్కలు నాటి పెంచాలి.

జెవి రత్నం, వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి గ్రీన్ క్లెమేట్ టీం ఎన్ జి ఒ.

జెవి రత్నంకు విత్తనాలతో చేసిన రాఫీలు కట్టి అభినందనలు తెలిపారు. అనంతరం వనమాలి సంస్థ ప్రతినిధులు మళ్ళా సరిత, అరుణ, రమాదేవి, శుభారమ తదితరులు, రైలర్స్ అకాడమీ వ్యవస్థాపకులు లీడర్ రమణమూర్తి, సమత డిగ్రీ కళాశాల బోటనీ లెక్చరర్ డాక్టర్ రాజా ప్రవీణ, పోలక్స్ స్కూల్ ఉపాధ్యాయులు ప్రసన్న కుమార్, లిఖిత, రజియా , వి ఎస్ కృష్ణ కాలేజ్ బోటనీ లెక్చరర్, హరిత కృష్ణ ఎకో క్లబ్ కోఆర్డినేటర్ అయిన డాక్టర్ ఎస్ పద్మావతి, బోటనీ లెక్చరర్ డాక్టర్ పుష్పలత, ప్రకృతి ఆధారిత వ్యవసాయదారుల సంఘం జిల్లా అధ్యక్షులు దాట్ల సుబ్రహ్మణ్య వర్మ, గ్రీన్ క్లెమేట్ టీం వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి జెవి రత్నం, కోఆర్డినేటర్లు రాజేశ్వరి, కృష్ణకుమారి తదితరులు పాల్గొని మాట్లాడారు.

మహా వృక్షాలను కాపాడడం మన బాధ్యత

- బిష్టోయ్ తెగవలే చెట్లను కాపాడుకోవాలి
- చిప్కా ఉద్యమం వలె ముందుకు సాగాలి
- పిష్టాంత్రి లో వలె మొక్కలు నాటి పెంచాలి

జెవి రత్నం, వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి గ్రీన్ క్లెమేట్ టీం ఎన్ జి ఒ. మహా వృక్షాలను కాపాడడం మన బాధ్యత అని గ్రీన్ క్లెమేట్ టీం ఎన్ జి ఒ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి జెవి రత్నం కోరారు. శనివారం ఉదయం రైల్వేస్టేషన్ కు చేరువలో విశ్రాంత గృహం వద్ద 1887 లో బొంబాయి నాగపూర్ రైల్వే లైన్ నిర్మాణం సమయంలో కార్మికులకు నీడ కోసం నాటిన మొక్కల్లో ఒక దానికి వృక్షబంధన్ కార్యక్రమం నిర్వహించిన అనంతరం ఆయన మాట్లాడారు. బిష్టోయ్ తెగవలే చెట్లను కాపాడుకోవాలి అన్నారు . చిప్కా ఉద్యమం వలె వృక్షాలు కాపాడుకునే ఉద్యమం ముందుకు సాగాలని కోరారు. పిష్టాంత్రి లో వలె ఆడబిడ్డ పుడితే మొక్కలు నాటి పెంచాలి. అంతే కాదు మగబిడ్డ పుట్టినా, ప్రతి ఒక్కరూ తమ పుట్టిన రోజు సందర్భంగా మొక్కలు నాటి పెంచి పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం కృషి చేయాలని కోరారు. ఈ కార్యక్రమంలో వనమాలి గార్డెనర్స్,

సమతా డిగ్రీ కళాశాల విద్యార్థులు, విఎస్ కృష్ణా డిగ్రీ కళాశాల హరిత కృష్ణ ఎకో క్లబ్ ప్రతినిధులు, ఫోలక్స్ సంస్థ విద్యార్థులు పాల్గొనడం ఆనందదాయకం అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో విద్యార్థులు , వనమాలి గార్డెనర్స్ ప్రకృతి ఆధారిత వ్యవసాయదారుల సంఘం అధ్యక్షులు దాట్ల సుబ్రహ్మణ్య వర్మకు, గ్రీన్ క్లెమేట్ టీం ఎన్ జి ఒ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి జెవి రత్నం కు విత్తనాలతో చేసిన రాఫీలు కట్టి

అభినందనలు తెలిపారు. అనంతరం వనమాలి సంస్థ ప్రతినిధులు అరుణ, రమాదేవి, శుభారమ తదితరులు, పోలక్స్ స్కూల్ ఉపాధ్యాయులు ప్రసన్న కుమార్, లిఖిత, రజియా , విఎస్ కృష్ణ కాలేజ్ బోటనీ లెక్చరర్ డాక్టర్ పుష్పలత , గ్రీన్ క్లెమేట్ టీం వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి జెవి రత్నం, కోఆర్డినేటర్లు రాజేశ్వరి, కృష్ణకుమారి తదితరులు పాల్గొని మాట్లాడారు.

మహా వృక్షాలను కాపాడం మన భాద్యత

- ▶ బెంగళూరు తెగవలే చెట్లను కాపాడుకోవాలి
- ▶ చిప్పా ఉద్యమం వలె ముందుకు సాగాలి
- ▶ విప్లవాత్మిక లో వలె మొక్కలు నాటి పెంచాలి.
- ▶ జెవి రత్నం, వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి గ్రీన్ కైమేట్ టీం ఎన్ జి ఓ.

విశాఖపట్నం, ఆగస్టు 03(నవతరం): మహా వృక్షాలను కాపాడం మన భాద్యత అని గ్రీన్ కైమేట్ టీం ఎన్ జి ఓ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి జెవి రత్నం కోరారు. శనివారం ఉదయం రైల్వే స్టేషన్ కు చేరువలో విక్రాంత గృహం వద్ద 1887 లో బొంబాయి నాగపూర్ రైల్వే లైన్ నిర్మాణం సమయంలో కార్మికులకు నీడ కోసం నాటిన మొక్కల్ని ఒక దానికి వృక్షాలందన కార్యక్రమం నిర్వహించిన అనంతరం ఆయన మాట్లాడారు. బెంగళూరు తెగవలే చెట్లను కాపాడుకోవాలి అన్నారు. చిప్పా ఉద్యమం వలె వృక్షాల కాపాడుకునే ఉద్యమం ముందుకు సాగాలని కోరారు. సిప్రాంత్రీ లో వలె ఆదర్శ పుటికే మొక్కలు నాటి పెంచాలి. అంతే కాదు మగబిడ్డ పుట్టినా, ప్రతి ఒక్కరూ తమ పుట్టిన రోజు సందర్భంగా మొక్కలు నాటి పెంచి పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం కృషి చేయాలని కోరారు. ఈ కార్యక్రమంలో వనమాలి గార్లనర్సే, సమతా డిగ్రీ కళాశాల విద్యార్థులు, విపిన్ కృష్ణ డిగ్రీ కళాశాల హరిత కృష్ణ ఎకో క్లబ్ ప్రతినిధులు, ఫోలక్స్ సంస్థ విద్యార్థులు పాల్గొనడం ఆనందదాయకం అన్నారు. ప్రకృతి ఆధారిత వ్యవసాయదారుల సంఘం జిల్లా అధ్యక్షులు రాట్ల సుబ్రహ్మణ్య వద్ద మాట్లాడుతూ ప్రతి వృక్షాన్ని కాపాడుకోవాలి అని కోరారు. పూర్వం బెంగళూరు ఉద్యమం రాజస్థాన్ లో సుమారు 290 సంవత్సరాల క్రితం అంటే 18వ శతాబ్దం ప్రారంభంలో బెంగళూరు కమ్యూనిటీకే ప్రారంభించబడింది. జోర్జ్ ఫూర్ మహారాజు ఆఫీసు సింగ్ ఆదేశాల మేరకు చెట్లను నరికి వేయకుండా కాపాడే ప్రయత్నంలో అమృతా దేవి అనే మహిళ నేతృత్వంలోని 84 గ్రామాలకు చెందిన ప్రజాసేవకులు తమ ప్రాణాలను అర్పించింది. అవి ముగ్గురు కుమార్తెలు అను, రత్ని, భగం కూడా తల్లికి అందగా నిలిచినవారు. పర్యావరణ ఉద్యమాల చరిత్రలో, మొట్ట మొదటి సారిగా చెట్లను కొగిలించుకోవడం, వాటి రక్షణ కోసం అనే వ్యూహాన్ని అమలు చేస్తారని అన్నారు. వి ఎన్ కృష్ణ కాలేజ్ బోటనీ రిక్వరర్, హరిత కృష్ణ ఎకో క్లబ్ కోఆర్డినేటర్ అయిన రాజ్ కర్ ఎన్ వచ్చావతి మాట్లాడుతూ చిప్పా ఉద్యమం విషయానికి వస్తే 1973లో చమాలి జిల్లా ఉత్తరాఖండ్ లోని గోపేశ్వర్ లో 300 వృక్షాలను నరికేయడం చూడగా ఆయా గ్రామాల ప్రజల నుంచి తీవ్ర వ్యతిరేకత వ్యక్తమైందన్నారు. ఒక్కొక్కరూ ఒక్కొక్క చెట్టును ఆలించడం చేసుకొని చెట్లను నరకాలనుకుంటే వాటితోపాటు మమ్మల్ని నరకం అని హెచ్చరించారని పేర్కొన్నారు. దాంతో అక్కడ అదేమి కాపాడబడిందన్నారు. సమతా డిగ్రీ కళాశాల బోటనీ రిక్వరర్ రాజ్ రాజు ప్రవీణ మాట్లాడుతూ 140 ఏళ్ల మహావృక్షానికి రాఫీ కట్టడం ద్వారా రేవది తరాన్ని

పర్యావరణం వట్ల జాగ్రతం చేసిన వాళ్ళ అవగాహనన్నారు. దేశ వ్యాప్తంగా ప్రజలను చైతన్య వంతులు చేయాలని కోరారు. తాము విద్యార్థులతో ఇలాంటి కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరుగుతోంది అన్నారు. రైల్వే అకాడమీ వ్యవస్థాపకులు లీడర్ రమణమూర్తి మాట్లాడుతూ ప్రతి విద్యార్థి వది మొక్కలు నాటి పెంచాలని కోరారు. ప్రతి ఏటా వృక్షాలందన కార్యక్రమం లో పాల్గొనడం తనకు ఆనందంగా ఉందని అన్నారు. 200 మంది విద్యార్థులను తీసుకుని భాగస్వాములు చేయడం చాలా అవసరం, భవిష్యత్తు తరాలకు ఉపయోగం అన్నారు. వనమాలి గార్లనర్సే సైన్స్ ప్రతినిధి మళ్ళా సరికే మాట్లాడుతూ భారతదేశంలోని రాజస్థాన్ రాష్ట్రంలో సిప్రాంత్రీ అనే గ్రామంలో అడవిల్ల పుట్టిన ప్రతిసారి 111 చెట్లను నాటి వేడకలు జరుపుకుంటారన్నారు. ఇది ఆడ పిల్లల క్రూర హత్యలు అవడానికి క్యాష్ సుందర్ పరివార్ అనే వ్యక్తి 2006లో ప్రారంభించారని వివరించారు. ఆయన చేసిన ప్రయత్నం విజయవంతం అయ్యింది. అడవిల్ల పుట్టిన ప్రతి పిల్లనూ, కోఆర్డినేటర్ రాజేశ్వరి, కృష్ణకుమారి తదితరులు పాల్గొని మాట్లాడారు.

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ ఖాతా తెరుస్తారని వివరించారు. అంతే కాదు తల్లిదండ్రులు కూడా మొక్కలు పెరిగే వరకు వాటిని పెంచి, అఫీడవిటీపై సంతకం చేయాలి. 18 ఏళ్ల లోపు తమ కూతుళ్ళకు పెళ్లి చేయబోమని, తమ కుటుంబంలో ఎవరూ క్రూర హత్యలకు పాల్పడరాదని చెప్పారు. అడవిల్ల కోసం చేపట్టిన ఈ కార్యక్రమం ఎనిమిదేళ్లలో 2,86,000 చెట్లను నాటి పెంచేలా చేసినదన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో విద్యార్థులు, వనమాలి గార్లనర్సే ప్రకృతి ఆధారిత వ్యవసాయదారుల సంఘం అధ్యక్షులు రాట్ల సుబ్రహ్మణ్య వర్మకు, గ్రీన్ కైమేట్ టీం ఎన్ జి ఓ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి జెవి రత్నం కు విత్తరాలతో చేసిన రాఫీలు కట్టి అభినందనలు తెలిపారు. అనంతరం వనమాలి సంస్థ ప్రతినిధులు అరుణ, రమాదేవి, శుభారమ్ తదితరులు, బోలక్స్ స్కూల్ ఉపాధ్యాయులు ప్రసన్న కుమార్, లిఖిత, రజయా, విఎన్ కృష్ణ కాలేజ్ బోటనీ రిక్వరర్ రాజ్ కర్ పుష్పలత, గ్రీన్ కైమేట్ టీం వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి జెవి రత్నం, కోఆర్డినేటర్ రాజేశ్వరి, కృష్ణకుమారి తదితరులు పాల్గొని మాట్లాడారు.